

MARKové v knihovnách Cena MARK 2023 ve SKIP 08 Východní Čechy

Kateřina Hubertová

Kdo nebo co to ten MARK vlastně je? A je to ten MARK nebo ta MARKa?... Může to být ten i ta, z malé i velké knihovny, jediným limitem pro získání tohoto titulu je datum narození. Tedy věk adepta. Je ale namístě začít trochu šířeji. Ocenění MARK[1] vzniklo z potřeby vyhledávání zajímavých aktivit mladých kolegů v knihovnách. Ocenění uděluje již od roku 2010 Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP ČR) a je určeno mladým pracovníkům knihoven za jejich tvůrčí aktivity a přínos v oboru knihovnictví a informační vědy. Cena by měla především motivovat další mladé stávající i potenciální knihovníky k hrdé práci v oboru.

Od letošního roku je cena MARK (pro mladé knihovníky či studenty oboru do 35 let, kteří mimořádným způsobem přispěli/přispívají oboru knihovnictví) udělována nejen na celostátní úrovni, ale také na úrovni regionálních organizací SKIP. Regionální organizace SKIP 08 Východní Čechy zahrnuje území dvou krajů a kousku dalšího. Jsou to kraje Pardubický, Královéhradecký a část Vysočiny. Dle pravidel 14. ročníku soutěže proběhlo regionální hodnocení východočeského regionu SKIP 08 v Královéhradeckém a Pardubickém kraji a v Kraji Vysočina. SKIP 08 tedy hledal a našel dokonce tři nové MARKY v našich knihovnách. A nebylo to vůbec jednoduché. Vyhodnocování bylo mimořádně náročné vzhledem ke kvalitě nominovaných osob.

Regionální výbor SKIP 08 ve spolupráci s krajskými a pověřenými knihovnami každého z krajů vyhodnotil krajské vítěze soutěže MARK. Dovolte mi, abych vám je a jejich aktivity ve zkratce představila:

Královéhradeckým regionálním MARKem SKIP 08 se pro rok 2023 stává Mgr. Vanda Vaníčková, Ph.D., z Univerzity Hradec Králové, kterou do soutěže nominovala Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

Mgr. Vanda Vaníčková, Ph.D., je nejen lektorkou programů pro školy, ale i pro knihovny a širokou veřejnost od dětí po seniory s celorepublikovým rozptylem. Zajímavá je její práce pro ČT edu, zaměřuje se především na mediální a čtenářskou gramotnost, připravuje metodické materiály se společenskovedními tématy, je členkou redakční rady krajského knihovnického zpravodaje. První webinar pro knihovníky na Hradecku organizovala vizionářsky dávno před dobou, kdy pandemie ukázala jejich nezbytnou potřebu.

Vanda Vaníčková je nejen výborná a inovativní lektorka se širokým záběrem, jejíž práce na poli vzdělávání jak dětí, tak dospělých si ocenění určitě zaslouží. Je to také vstřícná, ochotná a milá osoba, se kterou je radost spolupracovat.

Pardubickým regionálním MARKem SKIP 08 se pro rok 2023 stává Mgr. Radek Haňka z pardubické knihovny, kterého do soutěže nominovala Krajská knihovna Pardubice.

Mgr. Radek Haňka je mimo jiné od ledna 2023 vedoucím nově vzniklého edukačního oddělení a je zodpovědný za veškeré vzdělávání pardubické krajské knihovny jak směrem k široké veřejnosti, tak i pro knihovníky. Nominován byl za výjimečný přístup v oblasti vzdělávání uprchlíků z Ukrajiny. Od samého počátku byl jednak aktivním pomocníkem, poradcem, tvůrcem obsahové náplně, podpůrných výukových materiálů a pracovních listů pro děti i dospělé z Ukrajiny i vstřícným kolegou, patronem a školitelem nových knihovnic původem z Ukrajiny. Kurzy byly zahájeny v květnu 2022 a pokračují dosud. Od 1. 6. 2022 do konce května 2023 odučil kolega Haňka 151 lekcí s účastí 2 142 dospělých. Stejný počet lekcí byl připraven i pro děti, kterých bylo 1 008.

Ocenění si kolega Haňka zasloužil svým mimořádným nasazením a kolegií v řešení začlenění válečných uprchlíků.

Regionálním MARKem SKIP 08 Vysočiny se pro rok 2023 stává Tereza Vazquez, DiS., z jihlavské knihovny, kterou do soutěže nominovala Městská knihovna Jihlava.

Tereza Vazquez, DiS., svým osobním příkladem motivuje a inspiruje okolí k celoživotnímu vzdělávání a odpovědnému přístupu k životu. Její činnost je v pracovní i osobní části směřována na sociální, udržitelné a komunitní aktivity, práci s hendikepovanými a seniory, ekologické akce a péči o veřejná prostranství. Díky jejím různorodým aktivitám a užitečným kontaktům získává knihovna nové možnosti spolupráce a rozšiřuje spektrum služeb o další zajímavé aktivity, a to především komunitního a vzdělávacího charakteru.

Tereza Vazquez je také autorkou projektu „Nebojme se vnímat stáří“, jehož cílem je podpora mezigenerační solidarity. Pod hlavičkou projektu „Knihovna seniorům“ pravidelně dochází do zařízení pro seniory a zdejšími klienty připravuje společná čtení a aktivizační programy.

Jako aktivní členka Trash Hero Jihlava organizuje v rámci tohoto dobrovolnického ekologického programu úklidové akce v okolí jedné z poboček knihovny. Na dětském oddělení připravuje herničky pro nejmenší děti, veřejná čtení, nocování v knihovně a nyní ekobesedy v novém formátu.

Kolegyně Tereza Vazquez si ocenění zasloužila díky všem těmto aktivitám, které jsou vždy spojeny s knihou a čtením. Získává tím nové čtenáře a příznivce knihovny a zároveň posunuje služby knihovny blíže těm, kteří sami do knihovny z různých důvodů přijít nemohou.

Všichni tři MARKové východních Čech obdrželi od RV SKIP 08 **peněžitý dar v hodnotě 2 000 Kč**. Dar společně s diplomem jim byl předán na podzimních slavnostních setkáních krajských knihoven. A to není konec. Všechny tři naše MARKy jsme navíc poslali do celostátního posuzování, protože SKIP ČR mezi všemi krajskými MARKy vybíral toho nejlepšího, který se stal vítězným MARKem SKIP ČR pro rok 2023. Výsledky celostátní ceny byly vyhlášeny v Zrcadlové kapli ve čtvrtek 12. 10. 2023 a vítězným MARKem roku 2023 se stala Mgr. Helena Dlouhá z Knihovny města Ostravy. Cenu získala za vynikající práci v celostátní pracovní skupině projektu S knížkou do života (Bookstart), a to především za přípravu, správu a aktualizaci webu, sociálních sítí a dalších komunikačních platforem projektu.[2]

V jarních měsících příštího roku naše pátrání spustíme znovu. Budeme se rozhlížet, v které knihovně mají dalšího mladého, aktivního, rozumného... kolegu. Rozhlížejte se s námi. Nominaci může podat kdokoliv.

PS: V úžasu a s radostí jsem sledovala zaměření aktivit našich nových MARKů. Jak přirozeně a nenápadně se zde seskládala aktuální témata knihoven z posledních let: udržitelnost, Ukrajina a mediální gramotnost. Tohle má smysl.

Kontakt na autorku: hubertova@knihovnahk.cz

[1] viz <https://www.skipcr.cz/oceneni/mark>

[2] Viz <https://www.skipcr.cz/oceneni/mark/mgr-helena-dlouha>